

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 48

2. prosince 2018

Cena: 8 Kč

O naději a světle

Nejen pro duchovní Církve československé husitské byl určen exegetický seminář, který 19. listopadu uspořádal naukový odbor církve s cílem obohatit a rozšířit obzory a možné přístupy k textům, jež při bohoslužbách v tomto adventním období přicházejí ke slovu. Seminář moderoval a úvodním slovem k otázce aktuálnosti biblické zvěsti pro současného člověka zahájil přednosta naukového odboru, prof. Zdeněk Kučera.

Nové a neotřelé pohledy, jež jsou plodem aktuálního kritického bádání v oblasti novozákonní biblistiky i dalších vědních oborů, přinesl hned první příspěvek novozákonníka dr. Jiřího Lukeše z HTF UK, jenž shrnul obecné důrazy jednotlivých evangelistů i kontext jejich vyprávění a zaměřil se zejm. na prolog Janova evangelia. Tento text psaný pro vzdělaného čtenáře antického prostředí patrně původně koloval samostatně a některé jeho části mohly být jako oslavné řeči – chvály, užívány při bohoslužbě. Dr. Lukeš se přitom dotkl role mýtu v tehdejší, ale i dnešní společnosti a upozornil na koncept logu coby analogii moudrosti v řeckém a římském světě.

Výčet konkrétních textů na čtyři adventní neděle i nadcházející vánoční období, tak jak je předepisuje Bohoslužebná kniha řady C, užívaná v tomto církevním roce, přinesl referát dr. Hany Tonzarové.

Poukázal na provázanost starozákonních a novozákonních textů, resp. oporu a východiska prvně uvedených, jako například v chvalozpěvu L 1,39,55, jenž zdůrazňuje téma služby a vychází z řady starozákonních žalmů.

Také příspěvek dr. Petra Šandery, zacílený na starozákonní pasáže, naznačil řadu témat, která lze v kázání rozvinout s tím, že je nanejvýš nutné zamyslet se nad otázkou, jak současnému člověku zvěstovat Boží naději, jak mu vyložit pojmy, jako je spása a spasitel, jak mu přiblížit pojetí soudu a naděje, téma, které se například u proroků tak specifickým způsobem prolíná. Krásným motivem půlnoční bohoslužby je samozřejmě téma Světla, dané narozením královského dítěte. Motiv pravého světla pěkně korespondoval s příspěvkem Jiřího Lukeše k prologu Janova evangelia. Seminář ukončil příspěvek dr. Evy Vymětalové Hrabákové, zohledňující soulad slibu Hospodinova příchodu mezi jeho lid, jenž rezonuje s nadějí a radostí, která Janovým, Alžbětíným a Mariiným příběhem upozorňuje na Boží vstup do konkrétní rodiny v Betlémě. Zejména k prorockým textům, jež nesou odezvu v evangelních perikopách od počátku adventu do Štědrého dne i k zevrubnější analýze vybraných textů novozákonních, se vrátíme v následujícím čísle.

KB

Adventní

Vstupujeme do adventního období, brzy začneme posílat vánoční pohlednice. Na každé z nich nějaké pěkné přání. Tyhle lístky si každý spojuje s vánoční pohodou, ale jak jsem se dočetl, mohou být příčinou i pořádného napětí. Mladá Angličanka totiž nakoupila celý balíček půvabných vánočních přání a začala je rozesílat svým přátelům a známým. Měla málo času a před sebou ještě mnoho běhání, a tak si zlatě výtiskový text ani nepřečetla, jen připsala adresu, podpis a uháněla s lístky na poštu. Během cesty domů si v autobuse prohlížela jediný pohled, který jí zbyl, a náhle ji polilo horko. Na lístku četla tyto verše: Tenhle lístek prorokuje, dáreček že následuje. Trapas, vidíte? Představte si, že by se tohle stalo vám a že by padesát lidí z vašeho okolí čekalo slíbený dárek. Co by si o vás pomysleli? Někdo by se jen zasmál a mávl rukou, ale někteří by vám to určitě měli za zlé a byli by zklamáni. Vůbec nejlepší je proto nic neslibovat - ne nadarmo se říká: „sliby - chyby“.

Jak se my stavíme ke slibům druhých? Co si myslíme například o slibech, které jsou v Bibli? Už ve Starém zákoně Bůh slíbil člověku velký dar, o kterém zvěstovali dávní proroci. Prorok Izajáš např. říká: „Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočívá vláda.“ A v listu Galatským stojí: „Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu, aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny.“ Vánoce se svou báječnou atmosférou jsou před námi, ale ty první v Betlémě i ty poslední u vás doma budou snad dalším důkazem toho, že Bůh své sliby plní. Není to už teď, v období adventního očekávání, důvod k radosti? -czka.

Skvělé zpracování tématu z historie aneb představení „Basilejský koncil“ v Nuslích

Do Husova sboru v Praze-Nuslích po mnoha letech opět vstoupil divadelní žánr. Stalo se tak dne 18. listopadu uvedením loutkové hry „Basilejský koncil“ obohacené o živé neherce. Předchozí představení v náboženské obci Vinohrady sklidilo nebývalý úspěch a rovněž

ukázky na Facebooku se setkaly se zájmem. Co bylo příčinou vytvoření divadelní hry? Středověké téma z poloviny 15. století spočívající ve snaze řešit rozpory uvnitř katolické církve a začít respektovat narůstající vliv kališníků, táborských husitů ve společnosti.

Ve hře „Basilejský koncil“ husitští studenti vtipně a britkými, ale korektními dialogy s aktualizovanými dodatky přesvědčivě předvedli pravděpodobný způsob disputace, usilující tehdy o prosazení Čtyř pražských artikulí. Za svůj výkon sklidili nejen od členů naší církve, ale i od pozvaných hostů a členů Klubu energetiky ČEZ dlouhotrvající potesk. Hra byla také předmětem rozhovorů při následném setkání se studenty.

Lze se těšit, že nás studenti Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy opět překvapí zpracováním nových témat z historie naší církve a společnosti. Problematika řešení vztahů mezi ideologiemi je stále živá. Čestmír Jan Holeček

Komu patří kostel?

Ó, zapomeňte na restituce, výpisy z katastrů a daně z nemovitosti! Kostely přece především patří všem! Všem lidem. Právní majetnictví je až druhořadé. Je pouze služebné Božím věcem. Ostatně neříká Ježíš něco o zboření chrámu? Naše rychvaldské děti ze školky a školy prožívají v Husově sboru Mikuláše. Paní učitelka se mě jednou ptala: Může jít čert do kostela? Odpověděla jsem: Jak může? On musí! A tak čert seděl na schodech oltářních a třásl se pod mikulášskou berlou bázni před Hospodinem. Při množství různých programů ve sboru, koncerty už ani nepočítáme, zde máme i tradiční festival pěveckých sborů „a capella“. Mezi ostřílenými veterány i ze zahraničí se tuhle objevil i jeden nový ženský sbor. Zaslouchla jsem sboristku, jak těm mladým dívkám radostným hlasem nadšeně říká: „Á, nová konkurence! To je dobře.“

Ano, takhle by to mělo fungovat v celé společnosti. I v politice. Nahoře i dole. Konkurence ne k soupeření, ale ke spolupráci. Ke společenství, které se vzájemně obohacuje, pomáhá si, nevychloubá se jen svým úspěchem, ale má radost z úspěchů druhých. Nejdou si po krku, ale jdou spolu ruku v ruce. Vždyť to znáte, píše o tom jistý Pavel v hymnu na lásku.

Onehdy mi děkovali, že jsem jim „půjčila“ kostel. Ale kostel se přece nepůjčuje! Patří všem a všem je taky otevřen. Asi proto nám naše malé městečko dalo půl milionu na opravu střechy věže. Všichni totiž vědí, že Husův sbor tu stál, dokud nikdo z nás ještě nebyl na světě, a bude tu stát, až už budeme dávno na pravdě Boží. Tak komu patří kostel?

Jana Šilerová

Ve Zlaté Olešnici po 50 letech

Po prvním setkání někdejších zlatoolešnických táborníků v Praze-Michli a po druhém v Litomyšli jsme se do třetice osmělili k návratu na místo činu, totiž do dějiště našich prvních dětských táborů ve Zlaté Olešnici, která se nachází na rozhraní Jizerských hor a Krkonoš. Tehdy před půlstoletím nám dveře své fary i okolní prostranství odvážně otevřela sestra farářka Zdenka Schubertová a tábory pod vedením duchovních Zdeňka Svobody, Radka Hobzy a pozdějšího patriarchy Josefa Špaka se nesmazatelně zapsaly do naší paměti. Nebo možná, lépe řečeno, sem tam něco čas z té paměti vymazal, ale u každého něco trochu jiného, takže když jsme se po letech znovu setkali, dali jsme dohromady docela pěknou celistvou mozaiku.

Sjelo se nás tentokrát jedenáct, ale z nejrůznějších končin, z jižních, středních, východních i severních Čech a také Morava měla svého zástupce. Počasí o víkendu 14. - 16. září bylo nádherné, a tak jsme kromě poznávací soutěže po starých známých místech ve Zlaté Olešnici absolvovali i pěkné výlety do okolí: na rozhlednu Štěpánku, ale i na úplně nově postavenou rozhlednu, která je součástí Muzea doby Jára Cimrmana v Příchovicích. Stále jsme si měli o čem povídat, a nebyly to jen dávné vzpomínky, ale také to, čím dnes žijeme ve svých rodinách, sborech i církvi. Dlouho do noci se zpívalo s kytarou a také dobře jedlo i popijelo výborné víno, po kterém ráno zůstávala čistá hlava. Velké poděkování patří manželům Helence a Pavlovi Tvrzníkovým z Českého Dubu, kteří po všech stránkách setkání na chaloupce „U Pešánů“ pečlivě připravili. S vděčností Pánu Bohu jsme pak setkání ukončili účastí na nedělní odpolední bohoslužbě ve Sboru Karla Farského ve Vysokém nad Jizerou.

Za všechny tábornické „veterány“ moc děkuje a na příští setkání se těší

Štěpán Klásek

Tiché stopy dětství

Rozvířená mysl
se zklidňuje tóninou adventu
náhle se otevírají
neznámé partitury kosmu

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

1. neděle adventní

Přistupte, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil. Uslyšíte-li dnes jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce! (Žalm 95,6-8)

První čtení: Jeremjáš 33,14-16

Tužby adventní:

2. Abychom vstoupili do společenství s Kristem, který nás nepřichází soudit, ale naopak zachránit, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom všichni byli připraveni na Kristův slavný příchod na konci věků, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, vzbud' svou silu a proměň naše srdce, abychom tvůj den vyhlíželi a nástrahám hříchu odolávali! Svým svatým Duchem nás osvit', ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Tesalonickým 3,9-13

Evangelium: Lukáš 21,25-36

Verš k obětování: Zacharjáš 1,3

Verš k požehnání: Lukáš 21,28

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, dej, ať v našem jednání projevujeme milosrdenství k trpícím bližním, abychom se důstojně připravili na vánoční oslavu tvé lásky, která mezi nás přišla v Ježíši Kristu, našem Pánu. Amen.

Vhodné písně: 203, 204, 158

Rodiny se setkaly v Brně

Letos se opět konalo Setkání rodin v Brně v penzionu Zahradka na Lipové. Tentokrát vyšlo na víkend 9. - 11. 11. Tématem setkání byly biblické příběhy Noemova archa a Cesta do Betléma.

Dobrovolníci nachystali na páteční podvečer rukodělné dílny. Každý si mohl vyrobit až osm vtipných výrobků, např. přání, baňku nebo ovečku. Ranní a večerní modlitby si pro nás přichystaly Milča Plevová a Irča Marková, hudebního doprovodu se ujal Jirka Pleva a Dan Marek. Sobotní program byl vskutku nabitý. Po ranní modlitbě jsme předali děti našim skvělým dobrovolníkům, kterým patří velký dík. Děti byly rozděleny do skupinek a vtaženy do děje biblických příběhů. Samozřejmě nechyběl ani program pro rodiče, který si pro nás připravil evangelický farář z Prostějova, bratr Jan Jun. Tématem semináře bylo manželství.

Následující divadlo „Tučňáci na Arše“ bylo vtipně poja-

té, herecký výkon Jana Horáka byl výborný a profesionální. Po odpoledním aktivním odpočinku, kdy si mnozí opět mohli něco pěkného vyrobit, se děti znovu odebraly do skupinek a dospělí si mohli užívat programu se ses. farářkou Evou Vymětalovou Hrabákovou na téma „Znáte Noemovy děti?“

Vždy se těšíme na rodinnou odpolední hru. Tentokrát jsme se v roli námořníků a kapitánů vydali na arše na plavbu přes Afriku, Ameriku, Antarktidu, Asii a Evropu až do Betléma. Užili jsme si spoustu legrace. Večer se promítal film pro malé i velké „Putování do Betléma“ a poté pro starší děti pohádka „V hlavě“.

V neděli bylo setkání završeno dětskou bohoslužbou, kterou vedla ses. Světlá Košíčková. Všem organizátorům a dobrovolníkům děkujeme za smysluplně strávený víkend a už se těšíme na další jarní setkání.

Markéta a Adámek Minářovi

Foto ze setkání rodin na str. 4

Nad Písmem

Vzpřimte se

Přistupte, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil. On je náš Bůh, my lid, jež on pase, ovce, jež vodí svou rukou. Uslyšíte-li dnes jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce! (Ž 95,6-8)

Starý zákon po staletí připravoval vyvolený národ na příchod Mesiáše. A Mesiáš přišel tak, jak bylo předpovězeno. Naše spása už začala, ale dovršena bude teprve parusii. Advent je tedy nejen připomínkou narození Ježíše Krista, ale i očekáváním jeho druhého příchodu. Řecké slovo parusie se původně užívalo pro triumfální vjezd panovníka do města. Křesťanství termín převzalo a užívá ho pro završení dějin světa.

Nicméně my k této budoucí události vzhlížíme nejenom s nadějí, ale také s velkým respektem a bázni, protože s sebou přinese soud nad světem i nad naším životem. Bible naznačuje, že konec světa bude spojen s obrovskou katastrofou, ale otázku, co přesně se stane, nechává otevřenou. My nevíme, zda svět zasáhne meteor, nebo ho zničíme sami rozpuštěním nukleárních válek. Jestli vyhasne Slunce či se zhroutí sluneční soustava. Ale víme, že svět tak, jak ho známe, tu nebude navždy. Že konec je nevyhnutelný ... a odpočítávání už začalo.

Je přirozené, že se neznámých věcí obáváme, i přesto, že jsou velikým příslibem. Ale právě do této naší nejistoty zní Boží výzva: Až se to všechno začne dít, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupění“ (L 21,28). Kdy můžeme očekávat příchod Páně? Mnohá společenství i jednotlivci se pokoušeli a stále pokoušejí toto datum nějak zjistit, vypočítat.

Už první křesťané se domnívali, že se Ježíš vrátí na tuto zem ještě za jejich života. Nestalo se. Hodně předpovědi konce světa bylo kolem roku 1000. Dále se hovořilo o roku 1260, pak o roku 1360, 1799, 1844 ... Ve 20. století se předpovědi konce světa staly málem módní záležitostí. Toho využil jakýsi Edgar Whisenant v knize „88 důvodů, proč konec nastane v roce 1988“. Předpověď mu nevyšla, ale vyšlo mu něco jiného - téhle knihy se prodalo 4,5 milionů výtisků. Jeho další předpovědi už

takový obchodní úspěch neměly. Vůdce sekty Nebeská brána, Marshall Applewhite oznámil, že konec světa nastane 26. března 1997 a že nejlepším způsobem řešení je sebevražda. Jak řekl, tak udělal - a 37 členů sekty s ním.

5. července 1998 se měli vylodit mimozemšťané a pozabíjet velkou část lidstva. Ušetřili by jen členy sekty nazývané Church of the SubGenius, ovšem jenom ty z nich, kteří platí členské příspěvky.

Rok 2000: pokud by konec světa nezpůsobil kolaps počítačů, tak 5. května téhož roku, v důsledku konjunkce Země, Marsu, Jupitera a Saturnu, mělo dojít ke zkáze planety.

Květen 2003: Pokud do vás tehdy něco strčilo, byla to planeta Nibiru, s kterou se měla srazit Země.

21. říjen 2011 Harold Camping prokazuje další konec světa. Je to už jeho třetí pokus.

Tři dny před Štědrým dnem r. 2012 skončil Mayský kalendář a s ním měl skončit i svět, jak ho známe.

A co do budoucna? 17. prosinec 2020: Země se má střetnout s planetou, která se nyní nachází kdesi na Neptunem. Podle Koránu nastane konec světa r. 2280, dle Talmudu r. 3240.

3797: Tenhle letopočet napsal Nostradamus v dopise synovi.

5079: Bulharská vědma Vangelia P. Dimitrova je dobračka. Dává nám zatím nejvíce času - ještě tři tisíce let. Každá doba měla své „zaručené“ výpočty a „věděla“, kdy to přijde. A každé další generaci se zdálo, že svět se mění k horšímu, že život je stále složitější, rychlejší, stále méně srozumitelný. Nejinak je tomu dnes. Naši planetě hrozí globální oteplování. Dochází ropa, a co je horší, také voda. A tak se objevují další a další

zaručené prognózy, točí se velkolepé katastrofické filmy, takže si dokážeme dobře představit, jak by to mohlo vypadat. Jenomže ono pořád nic. Data jsou stále jiná, další, a za nimi je stále stejná lidská touha: zjistit, kdy přijde. Někteří se domnívají, že to osudové datum je někde schované a když budou dobře hledat, tak se ho doberou. No jistě. Pokud budeme šikovně kombinovat biblická slova a čísla, určitě nám nějaké pěkné datum vyjde. Těch kombinací je tolik, že si můžeme vypočítat cokoliv. Důvodem urputného tázání je touha ujistit se, že nás se to ještě netýká, že my ještě stihneme dožít svůj život v klidu. A teď si v kontrastu s tímhle běžným lidským očekáváním-neočekáváním konce světa připomeňme Ježíšova slova: „Podívejte se na fikovník nebo jiný strom: „Když se už zelenají, sami víte, že léto je blízko. Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že je blízko království Boží.“

Tento biblický výhled je přece úplně jiný! Ano, možná se dočkáme i přírodních katastrof, epidemií nebo válek. Ale konec přijde až potom a hlavně - bude v Boží režii. Přijde Boží království. Stromy se zelenají, léto je blízko - království Boží je blízko! Už dnes přece můžeme hledat jeho záblesky. Jsou to ty drobné zážitky lásky, porozumění, odpuštění, obětavosti, které ukazují k Bohu. To je budoucnost. V tom cítíme, že Bůh nás neopustil, že nás podpírá tam, kde nám něco hrozí, kde se bojíme. Nevíme, kdy přijde konec. Ale víme, co bude na konci, resp. kdo bude na konci. A tak moc neřešme konec světa, ale prostě žijme vytrvale, vděčně, s láskou a především s nadějí. Amen.

Marie Babická

Svatý Bože, ty, jenž jsi stvořil vesmír a všemu dal pevný řád, stvořil jsi i nás. Jsme stvořeni tvou rukou a oživení tvým dechem.

Dal jsi nám svobodnou vůli,

abychom byli schopni jeden druhého milovat.

Protože láska bez svobody by nemohla být láskou.

Prosíme tě, nedopusť, abychom svobodu tebou darovanou zneužívali a lásku umlčovali.

Pane, ty víš, že někdy umdléváme a propadáme beznaději a často reptáme a pochybujeme. Ty nás přesto miluješ, takové, jací jsme. Odpouštíš nám naše prohřešky a znovu a znovu nás pozvedáš k sobě. A tak tě nyní prosíme o dar pokory, abychom měli stále na mysli, že ty jsi náš Otec a cokoli máme, je od tebe. Amen.

Parabible. Ježíšův příběh v naší současnosti

Překladatel, teolog a kazatel Alexandr Flek se svými spolupracovníky uvedl do života novou knihu s názvem **Parabible**. Její křest se konal v Praze 20. listopadu a další prezentace budou probíhat na různých místech republiky. Publikace aktualizovaných převyprávění evangelijních textů se v těchto dnech dostává na pulty knihkupectví a může oslovit veřejnost mimo církev, která se třeba zatím do Bible nezačetla, protože je pro ni těžko srozumitelná, ale i křesťany, jimž dobře známé části Písma svatého nabízí v novém světle.

V Parabibli je novozákonní příběh Ježíše Krista přenesen do našich dnů. Kniha čtenáři předkládá parafráze pasáží (příběhů a výroků) vybraných ze všech čtyř evangelíí, které se zde odehrávají v českých kulisách a otevírají a rozvíjejí různá témata ze současnosti. Autor se snažil ve svém „přenosu“ o odhalení či zdůraznění původního záměru biblického textu, vzbudit otázky, vyprovokovat čtenáře k reakci. V úvodu knihy uvádí, že jde o „subjektivní, ale vážně míněnou odpověď“ na otázku, jak by mohl Ježíšův příběh vypadat, kdyby se odehrál dnes. „Jednotlivé texty psal Alexandr Flek od roku 2011 v rámci příprav svých kázání, od roku 2016 je pak začal publikovat na sociálních sítích, kde si získaly fanoušky a ti o nich nejen diskutovali, ale také je prý vylepšovali. Sám autor podotýká, že nová knížka nemá skutečnou Bibli nahradit. Jde spíše o „předsíň, pomůcku nebo můstek“ ke čtení Písma. Prof. Martin C. Putna v předmluvě zmiňuje, že v Parabibli jde o rozlousknutí jádra biblických textů z tvrdé slupky jejich dobového kontextu... Podle něj převyprávěním nechýbí humor. „A to je v době dnešních fundáků a farizejů celkem spolehlivé poznávací znamení, že tato Parabible neslouží církevním establishmentům, nýbrž tomu, co je přesahuje. A to je Ten, o němž Parabible vypráví,“ píše Martin C. Putna. V knize vedle parafrází evangelijních pasáží najdeme pomocné studijní texty: původní řecký novozákonní text a překlad Bible21. V doslovu je pak parafrázování přiblíženo jako metoda, kterou můžeme Písmo číst. „A vyzýváme společenství věřících, ať si zkusí parafrázovat... Jde o skvělý způsob, jak si ověřit, jestli danému textu rozumíme,“ říká redaktorka knihy Jana Šrámková. Na pražské tiskové konferenci podpořil prezentaci knížky také husitský duchovní Petr Wagner, který rád při své práci jednotlivá převyprávění používá. Parabibli vydává nakladatelství Biblion a více informací o ní a akcích s ní spojených najdete na webu www.parabible.cz. (jz)

Foto: Biblion, z. s.

řít, jestli danému textu rozumíme,“ říká redaktorka knihy Jana Šrámková. Na pražské tiskové konferenci podpořil prezentaci knížky také husitský duchovní Petr Wagner, který rád při své práci jednotlivá převyprávění používá. Parabibli vydává nakladatelství Biblion a více informací o ní a akcích s ní spojených najdete na webu www.parabible.cz. (jz)

Následovat znamená být na cestě

Rozhovor s Alexandrem Flekem

Teolog Alexandr Flek se dnes věnuje hlavně práci v nakladatelství Biblion a přednáškové činnosti. Známým se stal především jako překladatel Bible21. (Vyšla v r. 2009.) Studoval biblistiku v Uppsale a v Praze, v současnosti je doktorandem v oboru starozákonní teologie na Vrjje Universiteit Amsterdam. Novou knížku **Parabible** Alexandr Flek vnímá trochu jako splácení komunikačního dluhu nás věřících široké veřejnosti. Pochází z ateistické rodiny a křesťanem se stal před jedenatřiceti lety.

* Jaké byly hlavní impulsy k tomu, že jste se pustil do aktualizovaných parafrází evangelijních textů?

Hlavním podnětem byla skutečnost, že jsem vyrůstal v prostředí, kde se Bible nečetla, kde ji nikdo neznal. Musím říct s určitým překvapením, že i dnes, téměř třicet let poté, co přišla svoboda slova a náboženská svoboda, vlastně ještě drtivá většina lidí u nás netuší, o čem Bible je, čemu vlastně křesťané věří.

Celých těch jedenatřicet let, co jsem křesťanem, je mojí touhou podělit se o to, o co se někdo kdysi podělil se mnou. Když se lidé v současnosti někdy dozvídají, co zaznívá z některých kazatelen, tak je to všechno, jen ne dobrá zpráva. To mě velmi mrzí a rád bych přispěl svým malým dílem k tomu snažení služebníků Slova, kteří chtějí kázat evangelium.

* Vy jste texty svých biblických parafrází od roku 2016 publikoval na sociálních sítích. Tak jste tedy dostával zpětnou vazbu, zjišťoval, jak převyprávění fungují?

Ano. Já jsem se nikdy nepovažoval za spisovatele, jsem zvyklý radši se „schovávat“ jako překladatel, editor, šéfredaktor, vlastně být služebníkem autora nebo autorů a největším privilegiem bylo stát se služebníkem biblických textů při překládání Bible21. K těm parafrázím jsem nepřistupoval jako autor knihy, to mě vůbec nenapadlo, protože původně jsem sdílel jednotlivé útržky na mém profilu na Facebooku a časem se to začalo nabalovat. Vznikla zvláštní facebooková stránka a přišly stovky fanoušků, kteří mi dávali zpětnou vazbu typu: *To mě oslovilo. Co třeba tohle vylepšit...* apod. V určitém smyslu jsem vlastně členem té parabiblické komunity. Z ní pak přišel i nápad, aby vyšla knížka, které pomohla dát konečný tvar jako její redaktorka Jana Šrámková. Kdyby bylo na mně, tak žádná publikace dnes není.

* V roce 2009 vyšla Bible21, s níž jste spojen jako překladatel, právě jste „pokřtil“ Parabibli, působíte jako kazatel... Na čem ještě teď pracujete a co vás čeká v dohledné budoucnosti?

Moje současné hlavní nasazení je v nakladatelství Biblion, kde největším projektem, na kterém pracujeme,

je studijní vydání Bible21. Takové publikace jsou například v anglicky mluvících zemích docela běžné. Kompletní biblický text je doprovázen bohatým poznámkovým aparátem: jednak úvody k biblickým knihám, ale také průběžné komentáře k veršům a výrazům. V nich se chceme zaměřit na nejširší publikum, a proto se místo teologickým a jazykovědným nuancím věnujeme kulturnímu a historickému kontextu. Na tomto projektu budeme pracovat ještě několik let. Jinak rád jezdím po celé republice, ať už do církví, knihoven, klubů, mluvím na různá témata spojená s Biblí. A léta letoucí nosím v srdci takový sen: divadelní inscenaci knihy Jób. Rád bych se podělil o svůj dramaturgický koncept. Předem mnou Jób vyvstává jako divadelní hra, skutečně je to napsané jako dramatický útvar.

* Vy jste prošel vývojem od evangelikálního křesťana a kazatele, který byl, řekněme, radikálněji zaměřený, až k liberálnímu teologovi a věřícímu... Co vás ovlivnilo nebo přiblížilo k takovým změnám v životě, v názorech?

Někteří mi říkají: „Sašo, ty ses strašně změnil.“ Ale já si to nemyslím. Pro mě následování Ježíše vždycky znamenalo být na cestě a já chci být věrný tomu, jak mu rozumím dnes, a ne tomu, jak jsem mu rozuměl na začátku svojí cesty. Když se člověk posune někam jinam, tak to může přinést určité neporozumění a třeba ztratí podporu některých kruhů a zároveň nezíská podporu jiných kruhů. (Úsměv.) Takže já jsem zrovna v situaci, kdy u řady lidí na té liberální straně jsem zapsán jako radikální evangelikál, charismatik, mají mě tak zařazeného, ale tehdy mi bylo méně let, než kolik uplynulo od té doby do dneška. A oni si drží ode mne odstup. Na druhé straně v prostředí, kde jsem začal svoji cestu, mě dnes někdy považují za nenapravitelného volnomyšlenkáře a i to, že si dovoluji sáhnout na biblický text a parafrázovat ho, je pro někoho nepřijatelné. Beru to tak, že můj život je příběh, který má různé kapitoly. Já se hlásím k těm kapitolám předchozím, neneguji je, ale zároveň už v nich nejsem. Věnuji se naplno té kapitole, která se píše právě teď, a moc se těším na ty další. **Za rozhovor děkuje Jan Zítka.**

„Probouzení“ při liturgii

Dvě otázky pro Petra Wagnera, faráře CČSH

Jak jste se setkal s texty Parabible a začal je jako duchovní používat?

Já jsem facebookově činný a mám Sašu Fleka ve svých Přátelích, takže jsem nemohl minout jeho aktivitu a okamžitě jsem začal reagovat. A také jsem měl dojem, že je nutné se o takové texty podělit, a první obětí mého pokusu byla náboženská obec. Biblické hodiny často pořádám formou diskuse a chodí na ně i „čerství“ konvertité, kteří nemají žádné církevní předporozumění evangelia, oni se vlastně vyhnou některým myšlenkovým klíšé a jsou schopni reagovat spontánně a přinášet zajímavé podněty. A tak jsem zkusil, jak to na ně funguje v liturgii, a ohlas byl jednoznačně pozitivní. Když se přečetl text z evangelia a k tomu pak Parabible, tak už stačilo jen dotvořit detaily ke kázání.

Mluvil jste o „čerstvých“ konvertitech, ale říkám si, že i pro nás křesťany, kteří věříme už delší čas, může být taková aktualizovaná parafráze užitečná, může nás „probudit“...

Určitě. To „probouzení“ během liturgie je zásadní věc. Při založení naší církve a ještě po dobu první generace jsme měli schopnost aktualizace docela za vlastní, ne vždy to šlo směrem, který se během let osvědčil, nicméně například snaha o soulad vědeckého poznání s biblickou tradicí byla významná. Liturgie, která už je téměř sto let stará, má tendenci možná uspávat i tím rytmem a tím způsobem, jakým jsou sdělovány obsahy víry během bohoslužby. A Parabible nás najednou zase „hodí“ do nejžhavější současnosti, takže ji doporučuji všem bratrům farářům a sestřím farářkám. (jz)

Před kostelem

Ukázka z Parabible

Ježíšovi a jeho partě jednou uprostřed víkendu došly peníze, a tak šli v neděli ráno na brigádu zamestat ulice.

Když je ale před kostelem uviděli pánbíčkáři, hned na Ježíše vyjeli: „Co to tu vyvádíte s těmi košťaty? Jak to, že nejedete na mši? Vždyť tím znesvěcujete neděli!“

Odpověděl jim: „Nikdy jste neslyšeli, co udělal Gabčík s Kubišem, když byli v úzkých? Jak se tenkrát za biskupa Gorazda ukryli s dalšími parašutisty v Resslově ulici do chrámové krypty, kam nikdo nezasvěcený nesmí? Myslíte, že to posvátné místo znesvětili, když tam pak bojovali do poslední patrony?“

Potom dodal: „Kostel je tu pro člověka, ne člověk pro kostel. A Bůh

se do kostela stejně nevejde.“

(Alexandr Flek: *Parabible*. Vydal BIBLION, z. s. v r. 2018.)

Marek 2,23-28, Bible21

Jednou v sobotu procházel obilím a jeho učedníci začali cestou trhat klasy. Farizeové mu řekli: „Podívej se! Jak to, že dělají, co se v sobotu nesmí?“

Odpověděl jim: „Copak jste nikdy nečetli, co udělal David, když měl se svými muži nouzi a hlad? Jak za velekněze Abiataru vešel do Božího domu a jedl posvátné chleby předložené, které nesmí jíst nikdo kromě kněží, a dal i svým mužům?“ Potom dodal: „Sobota byla učiněna pro člověka, ne člověk pro sobotu. Syn člověka je pánem i nad sobotou.“

(Bible. Překlad pro 21. století. Vydal BIBLION, o. s. v r. 2009.)

Alexandr Flek při křtu Parabible

Blahoslav 2019

Milí čtenáři, připomínáme, že si můžete objednat Kalendář Blahoslav 2019,

a to buď písemně na adrese: prodejna Blahoslav, Praha 6, Wuchterlova 5, 160 00,

e-mailem: prodejna.blahoslav@ccsh.cz, telefonicky: 220 398 117 či přes SMS 724 142 467.

Zprávy

Snímek z letošního Setkání rodin v Brně (článek najdete na str. 2)

Beseda v Emauzích

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 11. prosince 2018 od 17.30 hodin do kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) na adventní besídku s bilancí práce sekce a výhledem do budoucna, neformálním popovídáním, promítáním fotografií z cest a předvánočním pohoštěním. **JN**

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

pondělí 3. 12. 2018, 19.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
Aleš Bárta – varhany
SVĚTOVÉ KOLEDY, J. S. BACH, A. MICHNA, ČESKÉ KOLEDY

úterý 4. 12. 2018, 19.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosoprán
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 5. 12. 2018, 19.00
CANCIÓNETA PRAGA & piano
Lukáš Jindřich – dirigent
F. SCHUBERT, Ch. GOUNOD, W. A. MOZART, SVĚTOVÉ KOLEDY

čtvrtek 6. 12. 2018, 19.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

pátek 7. 12. 2018, 19.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Štěpánka Heřmánková – soprán
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, Ch. GOUNOD

sobota 8. 12. 2018, 19.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
Jan Kalfus – varhany
SVĚTOVÉ KOLEDY, J. S. BACH, A. MICHNA

neděle 9. 12. 2018, 19.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosoprán
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

Změna programu vyhrazena.

Vánoční zvyky a tradice

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského zve na program „Vánoční zvyky a tradice“, který zahrnuje výtvarnou dílnu a koncert. Akce se koná v prostorách muzea, Valdštejnská 18, Praha 1 v neděli 9. prosince. Výtvarná dílna, v níž si děti vyrobí jednoduché ozdoby, začíná ve 13 hodin, koncert Pěveckého sboru Perperuna začíná v 15 hodin. Vstupné na koncert je nutné zakoupit předem. **red**

Adventní koncert
v Brně-Tuřanech

Církev československá husitská v Brně-Tuřanech (Karkulínova 8) srdečně zve na adventní koncert. A to v neděli 2. prosince v 17 hodin. Na programu jsou díla A. Dvořáka, G. F. Handla, M. Jakubíčka, C. Francka. Prosíme o dobrovolný příspěvek 100,- Kč na úhradu nákladů. **red**

Z programu divadla Mana

Středa 5. 12. od 20 hodin:
**LACO DĚCZI aneb Totálně
vytroubený mozek živě**

Dvouhodinový scénický rozhovor novináře Tomáše Poláčka s fenomenálním jazzovým trumpetistou Lacem Dēcizim.

Čtvrtek 6. 12. od 19.30 hodin:
Donald L. Coburn: Gin Game
Tragikomédie o tom, jací jsme, i o tom, že svoje stáří si chystáme už od nejútlejšího mládí...
Hrají Zuzana Kronerová a Dušan Sitek. Režie Ondřej Zajíc **red**

Adventní koncerty v Michli

V neděli 16. prosince od 16 hodin zveme nejen dospělé, ale i všechny děti a mládežníky na společné zpívání vánočních písní a koled se skupinou Matiné.

V sobotu 22. prosince od 18 h se ještě více vánočně naladíme při koncertním provedení České mše vánoční od Jakuba Jana Ryby.

Oba koncerty se konají ve sboru Alberta Schweitzera, U Michelského mlýna 27, Praha 4 - Michle. Vstupné je dobrovolné. **JK**

Z ekumeny

PAPEŽ FRANTIŠEK: VĚDA MUSÍ POMÁHAT INTEGRÁLNÍMU ROZVOJI ČLOVĚKA

Papež František přijal na audienci členy Papežské akademie věd, kteří se sešli ve Vatikánu na svém pravidelném plenárním zasedání. Poděkoval jim za jejich úsilí při řešení současných globálních problémů, které sužují lidstvo.

V rámci plenárního zasedání se členové akademie zamýšlejí nad tím, jak věda proměňuje společnost, reflektují úpadek důvěry ve vědu a hledají strategie, které by napomohly k jejímu znovunabytí a odbourávání vědecky nepodložených teorií. Svätý otec se sešel v Konzistorním sále Apoštolského paláce s padesátkou vědců, kteří v tomto papežském poradním orgánu zasedají. Zatímco v minulosti si vědecké disciplíny zakládaly na své autonomii a soběstačnosti a chovaly nedůvěru k duchovním a náboženským hodnotám, dnes se zdá, že stále více začínají reflektovat situaci světa a člověka v její složitosti, předeslal v úvodu své promluvy papež František. „Je pravda, že věda a technologie společnost ovlivňují, ale také hodnoty a zvyklosti různých národů ovlivňují vědu. Směr a důraz přikládány určitému směru rozvoje vědeckého bádání je často ovlivněn široce sdílenými názory a touhou po štěstí všípenou v lidské přirozenosti,“ řekl Svätý otec. Proto je zapotřebí věnovat větší pozornost hodnotám, zakládajícím vztahy mezi národy, společnostmi a vědou. „Krásná věž ze slonové kosti“ prvního období moderní doby nyní ustupuje „zdravému neklidu“, umožňujícímu dnešním vědcům zahlédnout „bohatství duchovního světa národů a světlo božské transcendence.“

„Vědecká komunita je součástí společnosti a nesmí být považována za oddělenou a nezávislou, naopak, je povolána ke službě lidské rodině a integrálnímu rozvoji. Možných plodů tohoto povolání k službě je bezpočet. Na tomto místě bych se chtěl zmínit o některých z nich, především o nezměrné krizi spojené s probíhajícími klimatickými změnami a o jaderném ohrožení,“ prohlásil Svätý otec. Papež jmenoval mezi základními úkoly úsilí o svět bez jaderných zbraní. Ve stopách Pavla VI. a Jana Pavla II. vyhlásil vědce ke spolupráci na přesvědčování politiků o etické nepřijatelnosti výzbroje tohoto typu a na obnovení debaty o úplném jaderném odzbrojení. V otázce globálních klimatických změn papež povzbudil vědeckou komunitu, aby poté, co popsala s nimi spojená rizika – nabídla nyní řešení a přesvědčila společnost i její lídry k jejich následování. František dále poděkoval Papežské akademii věd za spolupráci v boji proti „zločinům proti lidskosti“, jakým jsou obchod s lidmi, nucené práce, prostituce a obchod s lidskými orgány, kterému věnovala letos v únoru zvláštní summit (7. - 8. 2.). Připomněl také své návrhy pro podporu integrálního a udržitelného lidského rozvoje, předložené v encyklice Laudato si'. „Zdá se mi nicméně, že mohu konstatovat chybějící politickou vůli a odhodlání zastavit zbrojení a ukončit války, přejít naléhavě k obnovitelným zdrojům energie, k programům usilujícím zajistit dostatek vody, jídla a zdraví pro všechny či investovat pro společné dobro nesmírný kapitál uložený v daňových rájích,“ zdůraznil. Dále připojil apel na vědeckou komunitu. Jak řekl, církev od ní neočekává pouze následování etických principů, ale také pozitivní službu: „Chtěl bych být před vámi advokátem národů, které jen nepatrně a zřídka mají přístup k blahodárným výsledkům širokého lidského vědění a jeho výtěžkům, zejména pokud jde o výživu, zdraví, vzdělání, výměnu informací, blahobyt a mír. Dovolte mi, abych vám jejich jménem řekl, že vaše bádání může být ku prospěchu všech, může sloužit tomu, aby národy Země byly nasyceny, napojeny, uzdravovány a vzdělávány (...) Toto je nesmírně široké panoráma, jež se rozevírá před muži a ženami vědy, když se obrací k očekáváním národů, očekáváním živým důvěřivou nadějí, ale také nejistotou a úzkostí.“ **Zdroj www.cirkev.cz**

BEZBOŽNÉ MLÁDÍ? GENERAČNÍ ROZDÍLY NA NÁBOŽENSKÉ MAPĚ SVĚTA

Agentura Pew Research Center nedávno publikovala další studii věnovanou současné religiozitě, tentokrát celosvětově. Americký fact tank se nyní zaměřil na rozdíly mezi mladou a starší generací. Z dat z více než stovky zemí světa vyčetl, že mladí lidé (18–39 let) jsou celkově méně religiozni, než je generace starší. Mezi jednotlivými zeměmi a regiony jsou však rozdíly.

Ve 46 zemích mladí méně než starší považují náboženství ve svých životech za „velmi důležité“ a jen ve dvou (Gruzie a Ghana) je tomu naopak. Podobně je tomu s náboženskou příslušností. V 41 zemích se mladí hlásí k nějakému náboženství méně než lidé starší než 39 let. Největší generační propast je v Kanadě (28 %), Dánsku (26 %) a v Jižní Koreji (24 %), dále pak v Austrálii, Norsku a Švédsku. V ČR je rozdíl 14 procentních bodů. Jediné dvě země, kde se mladí identifikují s nějakým náboženstvím více než starší, jsou Čad a opět Ghana. Čad s Libérií jsou pak jedinými zeměmi, kde se mladí modlí více než příslušníci starší generace, obráceně je tomu v jednámdesáti zemích. Rozdíl v návštěvnosti bohoslužeb je významný v 56 zemích – jen ve třech (Arménie, Libérie a Rwanda) jsou mladí aktivnější než starší, v 53 je tomu naopak. Podle analytiků PRC však tato data nutně neznamenají, že se svět stává méně náboženským. Trend, kdy mladí jsou méně religiozni, platí jen pro určité regiony – týká se především Evropy a pak Jižní Ameriky. Naopak v subsaharské Africe a v asijsko-pacifické oblasti nejsou generační rozdíly skoro žádné. Nejvíce tak odliv mladých zaznamenávají země převážně křesťanské. Navíc autoři zprávy připouštějí, že mnozí lidé mohou víru více praktikovat až v pozdějším věku – i dnešní mladí mohou být později religioznější.

**Dle info.dingir.cz,
autor Miloš Mrázek**

Jak děti hledaly
Mesiáše

Zveme vás v neděli 9. 12. od 15 hodin na vánoční divadlo „Jak děti hledaly Mesiáše“. Divadlo hrají ve velké vytápěné kapli Thomayerovy nemocnice děti a mladí z náboženských obcí Praha 4 Krč a Braník a ze základních škol. Přijďte s námi prožít pokojné adventní odpoledne a zazpívat si koledy. ZA NO Praha 4 Krč a Braník Dana Kalivodová

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Příchod Syna člověka

Nahrad'te symboly písmeny podle uvedeného klíče.

⊙ = A	⊛ = CH	✍ = Ř
⊠ = Á	& = I	⊛ = S
⊠ = B	⊠ = Í	⊠ = T
⊙ = C	⊠ = K	⊠ = U
⊠ = Č	⊠ = L	⊠ = V
⊠ = D	⊠ = M	⊠ = Y
⊠ = E	⊠ = N	⊠ = Z
⊠ = Ě	⊠ = O	
⊠ = H	⊠ = P	

(Řešení z č. 46: Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl.)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Jan Zítka, Mgr. Ervin Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00
Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamace: tel. 220 398 117

